CALENDARI

2022

DONES HISTORIADORES

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI
Unitat d'Igualtat

DONES HISTORIADORES

La història, la disciplina especialitzada en l'anàlisi del passat, ha exclòs l'especificitat de l'experiència històrica femenina. Fins avançat el segle XX s'ha bandejat l'estudi de la construcció social de gènere i la interacció amb les diverses facetes de les relacions socials entre els sexes: poder, treball, reproducció, família i cultura. D'aquesta manera s'ha contribuït que la història s'hagi escrit des del filtre masculí, tot reproduint les expectatives, els valors i els cànons culturals androcèntrics.

En les darreres dècades, els estudis de les dones i del gènere han guanyat en presència acadèmica amb aportacions que esdevenen un instrument intel·lectual del feminisme. La història de les dones s'ha anat legitimant, tot i que encara pugna per institucionalitzar-se malgrat l'avenç evident, en termes metodològics i conceptuals, des d'una primera fase que convindrem a denominar *història contributiva*. Aquesta etapa s'ha centrat a descriure les activitats de les dones,de l'estatus, de l'opressió en una societat patriarcal fins a arribar a la "nova història de les dones", com l'ha denominat Mary Nash, una de les dotze historiadores d'aquest calendari, que parteix de la categoria de gènere —tan útil per a les ciències socials com ho han estat les de classe o raça— i facilita un nivell més complex d'anàlisi de les societats en el passat, de les relacions de producció, de poder i d'experiència entre els homes i les dones.

Els estudis de dones (*Women's Studies*) van sorgir al món acadèmic angloamericà durant la segona onada del moviment feminista occidental, en la dècada de 1960. Mostraven la relació entre la recerca acadèmica i l'activisme feminista, aspecte exemplificat en la trajectòria d'algunes de les historiadores que us presentem. Vint anys després van transitar cap als estudis de gènere (*Gender Studies*), seguint l'evolució de la teoria feminista, ja que la categoria *gènere* facilita una anàlisi complexa amb els eixos que constitueixen la identitat: la sexualitat, la classe, la raça, la religió, la nacionalitat, etc.

El contacte i la influència d'altres corrents historiogràfics provinents, per exemple, de l'Escola dels Annals o de la nova història social britànica en confluència amb el feminisme de la segona onada, en la dècada dels seixanta del segle XX, van facilitar també el pas de la història contributiva a la nova història de les dones. Així va aconseguir superar tant metodològicament com teòricament una narrativa històrica basada en categories dicotòmiques (públic-privat, poder-submissió, víctimes-heroïnes, confrontació-consen-

timent) i evolucionar cap a una perspectiva més complexa centrada en l'estudi de les relacions socials de gènere en societats androcèntriques. Les historiadores incloses en aquest calendari, especialistes i alhora referents en estudis de les dones i del gènere, també han dut a terme contribucions destacades, per exemple, en el camp de la història social, de la història política o de la història de la família. Alhora, en la major part dels casos, han traslladat els seus coneixements acadèmics a l'activisme participant i impulsant diferents iniciatives feministes.

Les relacions socials entre homes i dones es fonamenten en la polarització de les diferències entre els uns i les altres i en la consideració dels homes com a norma i de les dones com a éssers subordinats. Aquesta és una relació de dominació dinàmica i els estudis històrics hi han tingut un paper privilegiat, ja que l'estudi de les relacions de gènere analitzant-les des d'una perspectiva històrica ha permès observar canvis i continuïtats en contextos concrets comprovant com el sistema de gènere s'adapta a les coordenades socials, econòmiques i culturals de cada època.

Les historiadores que il·lustrem han estat algunes de les pioneres en àmbits com la recerca, la docència i la transferència de coneixements en història de les dones i del gènere, i volen representar el conjunt d'historiadores que en les darreres dècades han consolidat aquesta disciplina. L'esforç que ha representat tant seleccionar-ne dotze com dur a terme una síntesi de les biografies i de l'àmplia producció científica demostra l'abundant i plural evolució i consolidació d'aquests estudis. La diversitat de temàtiques, de períodes històrics estudiats (època medieval, estudis clàssics, època contemporània, etc.), d'especialitats (història de la família, història social, història política, etc.) o la pluralitat en les metodologies fan palesa la riquesa d'aquesta àrea del coneixement. Així mateix, la variada procedència de les autores també vol mostrar l'impacte d'aquesta disciplina acadèmica en termes globals. Totes, des de diferents corrents teòrics, que integren el ric àmbit dels estudis de les dones, del gènere i feministes, han contribuït a visibilitzar, legitimar i revaloritzar les variades formes d'expressió i actuació femenines al llarg de la història, alhora que han ajudat a democratitzar el conjunt de la narrativa històrica.

REYNA PASTOR

octubre de 1925 - Buenos Aires, Argentina

"Quedan demasiadas cosas por saber, por investigar, sobre las mujeres medievales. La tarea del medievalista es muy difícil: en lo que concierne a la Alta Edad Media, la documentación es casi inexistente o muy indirecta; por lo que se refiere a otros siglos, a partir del XI, las noticias van apareciendo tímidamente, pero hay que tratarlas con mucho cuidado, pues expresan más la visión de los hombres y sus representaciones que la historia 'propia' de las mujeres, esa que tanto buscamos. (...) Comprenderlas en su sociedad y en su cultura nos ha llevado a comprendernos a nosotras en la nuestra, y a tener la dimensión de la diferencia."

Pastor, Reyna (2005). "Introducción. La Edad Media". Morant, Isabel (dir.) *Historia de las mujeres en España y América Latina.* Madrid: Ed. Cátedra.

Arran de la dictadura militar d'Onganía, Reyna Pastor va perdre la plaça de professora a la Universitat Nacional del Litoral, a Rosario, i va haver d'exiliar-se, tot i que va tornar a l'Argentina el 1974. Dos anys més tard, a causa de la dictadura militar del general Videla, s'estableix definitivament a Espanya, on ha estat investigadora i professora a la Universitat Complutense de Madrid i al Centre Superior d'Investigacions Científiques.

L'any 1984 va coorganitzar a la Casa Velázquez el col·loqui hispano-francès La Condición de la Mujer en la Edad Media, impulsat, entre d'altres, per l'historiador de l'Escola dels Annals George Duby, que va tenir una repercussió important entre la historiografia hispànica. Reyna Pastor uneix la tradició del materialisme històric amb els plantejaments de la historiografia francesa en les recerques en història de les mentalitats, història social o història de les dones. És especialista en l'estudi del feudalisme, en els conflictes socials i econòmics i en la condició social de la dona a l'Espanya medieval.

Cofundadora d'*Arenal. Revista de Historia de las Mujeres*, és doctora honoris causa per la Universitat Nacional de Luján, la Universitat Nacional del Comahue i professora honorària de la Universitat de Buenos Aires.

GENER 2022

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
27	28	29	30	31	1 1955: Neix Mary Beard	2
3	4	5	6	7	8	9
10 1947: Neix Mary Josephine Nash Baldwin	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31 1932: Neix Leonore Davidoff	1	2	3	4	5	6

MICHELLE PERROT

18 de maig de 1928 - París, França

"Escribir la historia de las mujeres es una tentativa relativamente nueva y, en sí misma, reveladora de un profundo cambio. Se basa en la adhesión a la idea que las mujeres tienen historia, que no están únicamente dedicadas a la reproducción, que son a menudo protagonistas y que hay historicidad de los actos cotidianos, una historicidad de las relaciones entre los sexos."

Perrot, Michelle. "Escribir la historia de las mujeres: una experiencia francesa". *Ayer*, núm.17, 1995, p.67-83.

Professora de la Universitat París VII (Diderot), és capdavantera en l'estudi de la història de les dones a França.

L'any 1973, amb l'hel·lenista Pauline Schmitt-Pantel i la historiadora Fabienne Bock, va crear un dels primers cursos sobre història de les dones a la Universitat París VII titulat ¿Les Femmes ont-Elles une Histoire? S'hi qüestionava si les dones tenien història, ja que no s'havien detectat en les fonts tradicionals. Deu anys més tard, el seminari el van anomenar ¿Une Histoire de Femmes est-Elle Possible? i, esvaïts els dubtes, ja es van plantejar com s'havia d'escriure la història de les dones. Aquest objectiu es va materialitzar entre 1988 i 1992, quan va dirigir i publicar amb Georges Duby *L'Histoire des femmes en Occident de l'Antiquité à nos jours*, estudi col·lectiu europeu que va reunir diferents especialistes en història de les dones i del gènere. La seva trajectòria intel·lectual s'ha centrat a conèixer les causes de l'opressió sexual i social i les relacions entre els sexes al llarg de la història.

L'any 2010 va obtenir el Premi Simone de Beauvoir per la llibertat de les dones i l'any 2017 va ser nomenada comanadora de la Legió d'Honor.

FEBRER 2022

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
31	1	2	3	4	5	6 Dia Internacional de Tolerància Zero amb la Mutilació Genital Femenina
7	8	9	10	11 Dia Internacional de les Dones i les Nenes en la Ciència	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27 1943: Neix Sheila Rowbotham
28 1945: Neix Gisela Bock	1	2	3	4	5	6

ROMILA THAPAR

30 de novembre de 1931 - Lucknow, Províncies Unides de l'Índia britànica

"A society has many pasts from which it chooses those that go into the creation of its history. The choice is made by those in authority —the authority being of various kinds— although occasionally the voice of others may be heard."

Thapar, Romila (2014). *The Past As Present: Forging Contemporary Identities Through History*. Nova Delhi: Aleph.

Referent en la historiografia índia, Romila Naphar és especialista en història antiga. L'any 1965 va publicar *A History of India*, reescrita el 2003 sota el títol *The Penguin History of Early India From The Origins To AD 1300*. Hi mostrava, com en la resta de les seves recerques, les connexions entre els aspectes socials, econòmics polítics i religiosos en diferents períodes de la història de l'Índia primitiva. Més recentment, el 2014, a l'obra *The Past As Present: Forging Contemporary Identities* va reflexionar sobre la renovació conceptual, la incorporació de noves fonts i la interrelació amb altres disciplines socials com a elements que han enriquit la historiografia durant les darreres dècades a l'Índia.

Romila Thapar es va graduar a la Universitat del Panjab, va obtenir el doctorat a l'Escola d'Estudis Orientals i Africans de la Universitat de Londres i ha estat professora d'Història a la Universitat Jawaharlal Nehru de Nova Delhi. Fou presidenta del Congrés d'Història de l'Índia, membre honorari de la Lady Margaret Hall (Oxford) i des de l'any 1999, membre de l'Acadèmia Britànica.

Doctora honoris causa per diverses universitats, el 2008 va obtenir el Premi Kluge per l'estudi de la humanitat.

MARÇ 2022

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
28	1	2	3	4	5	6
7	8 Dia Internacional de les Dones	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3

LEONOR DAVIDOFF

31 de gener 1932 - Nova York, Estats Units

19 de octubre de 2014 - Essex, Regne Unit

"Después de todo, y a pesar de la contundente fantasía de las 'dos esferas', ni lo público era tan público ni lo privado tan privado. Ambas cosas no fueron sino productos ideológicos de contenido concreto, que, a su vez, solo pueden comprenderse como resultados históricos de un tiempo y un espacio igualmente concretos."

Davidoff, Leonore; Hall, Catherina (1994). *Fortunas familiares: hombres y mujeres de la clase media inglesa, 1780-1850*. Madrid: Ediciones Cátedra, Universidad de Valencia, Instituto de la Mujer.

Pionera en els estudis de gènere en història i sociologia, va publicar l'any 1987 amb Catherina Hall la influent obra *Family Fortunes: Men and Women of the English Middle Class 1780-1850*, que es va convertir en un dels primers estudis sobre la classe mitjana anglesa. Davidoff i Hall es van centrar en l'àmbit domèstic de la classe mitjana, van evidenciar i estudiar la divisió sexual del treball dins la família, la interrelació de l'espai públic i el privat, les relacions intrafamiliars o els rituals socials per analitzar les relacions entre classe i gènere en la societat anglesa de finals del segle XVIII i principis del XIX. En estudis posteriors va continuar reflexionant sobre les xarxes de parentiu a l'hora d'articular les relacions socials, econòmiques o personals en les naixents societats capitalistes.

Davidoff va ser professora a la Universitat d'Essex, va participar amb l'historiador i sociòleg Paul Thompson en els Tallers d'Història i va dirigir el Centre de Recerca i de Recursos per a Dones, que es va convertir en la Biblioteca Feminista de Londres. L'any 1989 fou una de les fundadores de la revista *Gender & History* i el 2000 va rebre el doctorat honoris causa per la Universitat de Bergen.

ABRIL 2022

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24 1942: Neix Silvia Federici
25	26	27	28	29	30	1

DORA BEATRIZ BARRANCOS BONJOUR

15 d'agost de 1940 - Jacinto Arauz, Argentina

"Finalmente, hay otra regla general del conocimiento que no aparece en los dispositivos de los procesos formativos destinado a las aptitudes por investigar, y se trata de la pasión. No reconozco la posibilidad de un solo movimiento intelectivo sin acompañamiento emocional y es particularmente inexorable tratándose de la disciplina histórica. Las preguntas son en realidad vibraciones, movimientos de estado, que conducen a vertederos que desentrañamos poniendo a raya los sentimientos, pero estos jamás desaparecen. Una historia sin pasiones es equivalente a abjurar de la condición humana."

Barrancos, Dora. "Mi recorrido hasta la historiografia de las mujeres" *Descentrada*, 1 (1), e003, març, 2017.

Influenciada tant per un ambient familiar polititzat d'esquerres com pel context polític de repressió i persecució arran de la dictadura argentina de 1976, s'ha centrat a estudiar els moviments socials, el món educatiu i els moviments de dones de l'Argentina del segle XX.

Exiliada al Brasil l'any 1977, va entrar en contacte amb el moviment feminista i els moviments proamnistia. El 1984 va tornar a l'Argentina i va iniciar les seves investigacions històriques sobre les manifestacions culturals i educatives de l'anarquisme i del socialisme. L'any 1991, ja familiaritzada amb la producció historiogràfica en història de dones i de gènere, va impulsar les Primeres Jornades d'Història de les Dones i un any més tard, el primer curs universitari reglat sobre Història de les Dones. Amb el canvi de segle, també es va apropar als estudis de les sexualitats tant des del seu compromís activista com des de la producció històrica.

Dora Barrancos va ser investigadora del CONICET, professora de la Càtedra d'Història Social Llatinoamericana i directora de l'Institut Interdisciplinari d'Estudis de Gènere (2000-2009) de la Universitat de Buenos Aires. El 2016 va rebre el Premi Konex-Diploma al Mèrit de les Humanitats a l'Argentina.

MAIG 2022

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
25	26	27	28	29	30	1 Dia Internacional del Treball
2	3	4	5	6	7	8
9 Dia d'Europa	10	11	12	13	14	15
16	17	18 1928: Neix Michelle Perrot	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28 Dia Internacional d'Acció per a la Salut de les Dones	29
30	31	1	2	3	4	5

JOAN WALLACH SCOTT

18 de desembre 1941 - Brooklyn, Nova York, Estats Units

"Mi definición de género tiene dos partes y varias subpartes. Están interrelacionadas, pero deben ser analíticamente distintas. El núcleo de la definición reposa sobre una conexión integral entre dos proposiciones: el género es un elemento constitutivo de las relaciones sociales basadas en las diferencias que distinguen los sexos y el género es una forma primaria de relaciones significativas de poder."

Scott, Joan W. (1990). "El género: una categoría útil para el análisis histórico". Nash. M.; Amelang, J. (ed.). *Historia y género: las mujeres en la Europa moderna y contemporánea*. València: Alfons el Magnànim.

L'obra de Joan Scott, reconeguda internacionalment i àmpliament editada i citada, ha contribuït decisivament a la renovació dels estudis històrics. El 1986 l'article *"Gender: A Useful Category of Historical Analysis"* va esdevenir fonamental en el debat sobre la conceptualització del gènere, les perspectives i la metodologia en història de les dones i de les relacions de gènere.

L'anàlisi del treball femení des de la tradició de la història social a *Women, Work and Family* (escrit conjuntament amb Louise Tilly), la problematització de la dona treballadora al segle XIX, la relectura de les fonts estadístiques observant com reprodueixen i construeixen discursos socials, la reformulació dels conceptes de llenguatge, experiència i identitat o els estudis de la història de França són algunes de les recerques que han contribuït a obrir noves perspectives en la disciplina històrica.

Professora de l'Institut d'Estudis Avançats de Princenton (1985-2014), Joan Scott és membre de l'Acadèmia Americana d'Arts i Ciències i de l'Associació Històrica Americana. És doctora honoris causa de diferents universitats i ha rebut diversis reconeixements, entre d'altres, el Premi Internacional Edgar de Picciotto, el Premi Talcott Parsons, el Premi a la Distinció Acadèmica o el Premi Memorial Joan Kelly.

JUNY 2022

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	1	2	3

TERESA VINYOLES VIDAL

1942 - Barcelona, Espanya

"Finalment, voldria insistir que el seu principal paper al llarg de la història el podem trobar en la pràctica de relacions humanes. Crec que en podem parlar com a dipositàries i transmissores d'una altra cultura que es refereix a la procreació, l'alimentació, la salut, l'amor; són les especialistes en relacions humanes que van més enllà de les relacions de poder."

Vinyoles Vidal, Teresa (2005). *Història de les dones a la Catalunya medieval.* Lleida: Pagès Editors i Eumo Editorial.

La medievalista Teresa Vinyoles ha estat professora de la Universitat de Barcelona i precursora en l'estudi de la història de les dones amb una tesi de llicenciatura presentada l'any 1973.

Especialista en història de les dones, de la infància o els grups marginats, les seves recerques han recuperat els sabers i les pràctiques quotidianes de dones de diferents condicions socials utilitzant molts testimonis recuperats de cartes, poemes, actes judicials, etc., que donen veu a diversitat de dones (fetilleres, metgesses, guaridores, senyores, pageses, reines, repobladores, etc.). També ha investigat des de la història de les emocions aspectes sobre la sexualitat, el cos o els models amatoris en el període medieval.

Fundadora del Grup Broida, primer grup de recerca sobre la situació de les dones a l'època medieval a l'Estat, ha analitzat el protagonisme de les dones en la societat medieval catalana tant des d'una perspectiva social i econòmica com des dels pressupòsits de la diferència sexual. L'any 1982 va ser cofundadora del Centre de Recerca de Dones Duoda, impulsor del pensament de la diferència sexual. També ha estat membre de l'Institut de Recerca en Cultures Medievals (IRCM).

JULIOL 2022

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

SILVIA FEDERICI

24 d'abril de 1942 - Parma, Itàlia

"La caza de brujas ahondó las divisiones entre mujeres y hombres, inculcó a los hombres el miedo al poder de las mujeres y destruyó un universo de prácticas, creencias y sujetos sociales cuya existencia era incompatible con la disciplina del trabajo capitalista, redefiniendo así los principales elementos de la reproducción social."

Federici, Silvia (2014). *Calibán y la bruja. Mujeres, cuerpo y acumulación originaria.* Madrid: Ed. Traficantes de Sueño.

Historiadora i professora a la Universitat de Hofstra (EUA) i a la Universitat de Port Harcourt (Nigèria), ha incorporat la perspectiva feminista a la tradició marxista i ha esdevingut un referent dels estudis de la construcció històrica del treball reproductiu. Davant la subalternitat tradicionalment atorgada pel marxisme, en els seus estudis va mostrar la centralitat de la reproducció. Per Federici, aquest treball socialment necessari conforma i sosté el capitalisme en la mesura que reprodueix la força de treball i alhora en surt beneficiat perquè el configura com un treball no remunerat. L'autora italiana va situar el treball domèstic, el cos de la dona o la procreació com aspectes fonamentals en l'ascens del capitalisme que explicaven fenòmens com la cacera de bruixes o els processos de cancel·lació dels sabers femenins.

Silvia Federici ha combinat la recerca amb l'activisme. L'any 1972 va cofundar el Collectiu Feminista Internacional, impulsor de la campanya internacional "Salaris per les tasques domèstiques", que defensava una remuneració pel treball domèstic. De la seva experiència a Nigèria va cofundar el Comitè per a la Llibertat Acadèmica de l'Àfrica per denunciar els ajustos estructurals de l'FMI a l'economia i, de manera particular, al sistema educatiu africà.

AGOST 2022

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15 1940: Neix Dora Beatriz Barrancos Bonjour	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4

SHEILA ROWBOTHAM

27 de febrer de 1943 - Leeds, Regne Unit

"Pero cuando la relación entre la opresión de clase, la opresión colonial y la opresión sexual sea un lugar común lo comprenderemos, no como un concepto abstracto que nos viene impuesto, sino como algo que surge directamente de la experiencia de mujeres concretas."

Rowbotham, Sheila. (1978). *Feminismo y revolución.* Madrid: Ed. Debate-Tribuna Feminista.

Historiadora feminista i socialista britànica, ha defensat que, conjuntament amb el conflicte de classe, central per a la tradició marxista de la qual provenia, igualment central era l'opressió sexual. A les seves obres *Women, Resistance and Revolution* o *Hidden from History,* va analitzar l'experiència femenina en moviments socials radicals dels segles XVII i XX en diferents contextos geogràfics. Interessada per recuperar l'experiència femenina, a *Dutiful Daughters* entrevistà catorze dones treballadores i les va exhortar a utilitzar la història oral per recuperar l'experiència femenina. A les biografies de l'activista radical pels drets homosexuals al segle XIX Edward Carpenter o de la feminista Stella Browne, va insistir en la vinculació entre la vida personal i la pràctica política.

Com els seus coetanis, els historiadors Dorothy i Edward Thompson, l'obra dels quals la va influenciar decisivament, va combinar la docència a la Universitat de Manchester amb classes en barris treballadors. Estretament vinculada al moviment d'alliberament de les dones, va participar al Taller d'Alliberament de les Dones de Londres, a la campanya nacional de l'avortament o a la campanya nacional de cura infantil. L'any 2004 Rotbotham, que també té obra com a poeta i dramaturga, va ser nomenada membre de la Royal Society of Arts.

SETEMBRE 2022

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23 Dia Internacional contra l'Explotació Sexual i el Tràfic de Dones, Nenes i Nens	24	25
26	27	28	29	30	1	2

GISELA BOCK

28 de febrer de 1945 - Karlsruhe, Alemanya

"Las relaciones de género son tan importantes como el resto de relaciones humanas, que están en el origen de ellas y las influyen. Y, a la inversa, todas las demás relaciones humanas contribuyen y actúan en las relaciones de género."

Bock, Gisela. "La historia de las mujeres y la historia del género: aspectos de un debate internacional". *Historia Social* 9, 1991, p.55-77.

Ha estat una historiadora referent en el desenvolupament i la institucionalització de la història de les dones i del gènere a Alemanya. Conjuntament amb historiadores com la noruega Ida Blom o la britànica Karen Offen, va fundar el 1987 la Federació Internacional per a la Recerca en Història de les Dones.

A la dècada dels setanta, estretament vinculada al moviment d'alliberament de la dona, va fundar el primer *Frauenzentrum Westberlin mit* (Centre de Dones del Berlin Occidental) i va impulsar la campanya "Lohn für Hausarbeit" (Salaris per les tasques de la llar).

Ha estat professora d'Història a la Universitat Lliure de Berlín (1997-2007), a la Universitat de Bielefeld (1989-1997) i a l'Institut Universitari de Florència (1985-1989). La seva recerca inclou un ampli ventall de temàtiques: la història del pensament polític a la Itàlia moderna, l'anàlisi de la construcció de l'estat del benestar a Europa des d'una òptica comparada o rellevants estudis sobre el nacionalsocialisme alemany des de la política racial i les relacions de gènere. També ha reflexionat sobre metodologia i teoria de la història de les dones i del gènere.

L'any 2015 li van atorgar el Premi Margherita von Brentano i el 2018, l'Orde al Mèrit de la República Federal d'Alemanya.

OCTUBRE 2022

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
26	27	28	29	30	1 Aniversari del Sufragi Femení a Espanya	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15 Dia Mundial de les Dones Rurals	16
17	18 Dia Europeu contra el Tràfic d'Essers Humans	19 2014: Mor Leonore Davidoff	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29 Dia Internacional de la Solidaritat amb les Victimes de Crims d'Honor	30
31 Dia Europeu per la Igualtat Salarial	1	2	3	4	5	6

MARY JOSEPHINE NASH BALDWIN

10 de gener del 1947 - Limerick, Irlanda

"Pero escribir la historia de las mujeres ha significado emprender no solo una labor de rescate, de por sí importante, sino también la apertura de un proceso de reflexión que ha llevado a repensar muchas de las pautas interpretativas tradicionales en torno al protagonismo histórico femenino. Además, releer la historia en clave femenina y desde la metodología de la historia del género ha abierto nuevos horizontes interpretativos en torno a los procesos históricos y ha enriquecido nuestra comprensión global de la dinámica histórica."

Nash, Mary (1999). *Rojas. Mujeres republicanas en la Guerra Civil.* Madrid: Ed. Taurus.

Catedràtica d'Història Contemporània, formada a la Universitat de Cork, a l'Institut Universitari d'Estudis de Torí i a la Universitat de Barcelona, ha estat pionera a introduir els estudis en història de les dones i del gènere a la universitat espanyola.

Les primeres recerques que va fer van donar visibilitat a les experiències femenines durant la Segona República, la Guerra Civil o el moviment obrer. Els estudis també han atès la historicitat dels moviments de dones i els feminismes tant a Occident com més enllà de les seves fronteres. A la dècada dels noranta, va incorporar a la recerca l'anàlisi dels discursos i les representacions culturals de l'alteritat, la diversitat cultural, els moviments migratoris o les masculinitats.

Mary Nash també ha impulsat diferents iniciatives dirigides a la recerca i la docència. L'any 1982 va crear el Centre d'Investigació Històrica de la Dona a la Universitat de Barcelona. El 1991 fou una de les fundadores de l'Associació Espanyola d'Investigació d'Història de les Dones, de la qual fou la primera presidenta, i d'*Arenal. Revista de Historia de las Mujeres*, fundada l'any 1994. Ha estat reconeguda amb la Creu de Sant Jordi o la Medalla al Treball President Macià. És doctora honoris causa per la Universitat de Granada i per la Universitat Rovira i Virgili.

NOVEMBRE 2022

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
31	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10 Dia Mundial de la Ciència al Servei de la Pau i del Desenvolupament	11	12	13
14	15	16	17 Dia Internacional per l'Erradicació de la Pobresa	18	19	20
21	22	23	24	25 Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones	26	27
28	29	30 1931: Neix Romila Thapar	1	2	3	4

WINIFRED MARY BEARD

1 de gener de 1955 - Much Wenlock, Shropshire, Regne Unit

"Sin embargo, cada vez estoy más convencida de que tenemos muchísimo que aprender —tanto sobre nosotros mismos como sobre el pasado— interactuando con la historia de los romanos, con su poesía y su prosa, con sus polémicas y sus controversias. La cultura occidental tiene una herencia muy variada. Afortunadamente, no somos herederos solo del pasado clásico. No obstante, desde el Renacimiento por lo menos, muchos de nuestros supuestos más fundamentales sobre el poder, la ciudadanía, la responsabilidad, la violencia política, el imperio, el lujo y la belleza se han configurado y puesto en diálogo con los romanos y sus textos."

Beard, Mary (2016). *SPQR. Una historia de la Antigua Roma.* Madrid: Ed. Crítica.

Historiadora feminista, catedràtica d'Estudis Clàssics de la Universitat de Cambridge, professora al King's College d'Oxford i de la Universitat de Berkeley, és un referent en història de l'antiguitat.

Ha combinat la recerca acadèmica amb la divulgació. Especialista en les societats clàssiques, des d'una crítica cautelosa a les fonts clàssiques i plantejant la necessitat de contextualitzar els punts de vista dels autors clàssics, ha donat protagonisme a la quotidianitat dels sectors populars en la narració de fets històrics de grans personatges, de manera que ha demostrat la complexitat de món antic. Des del 1992, ha coordinat la secció "Classics" de la revista de crítica literària *The Times Literary Supplement*, ha participat en diversos documentals i programes radiofònics de la BBC i és molt activa a les xarxes socials amb la voluntat d'acostar la història del període clàssic al gran públic.

Ha estat doctora honoris causa per diferents universitats. Entre d'altres, la Universitat de Yale o la Universitat de Radboud. Ha rebut múltiples premis i reconeixements, entre els quals l'Orde de l'Imperi Britànic (2013), la Medalla Bodley de la Universitat d'Oxford (2016) i és Dama Comandant de l'Imperi Britànic (2018).

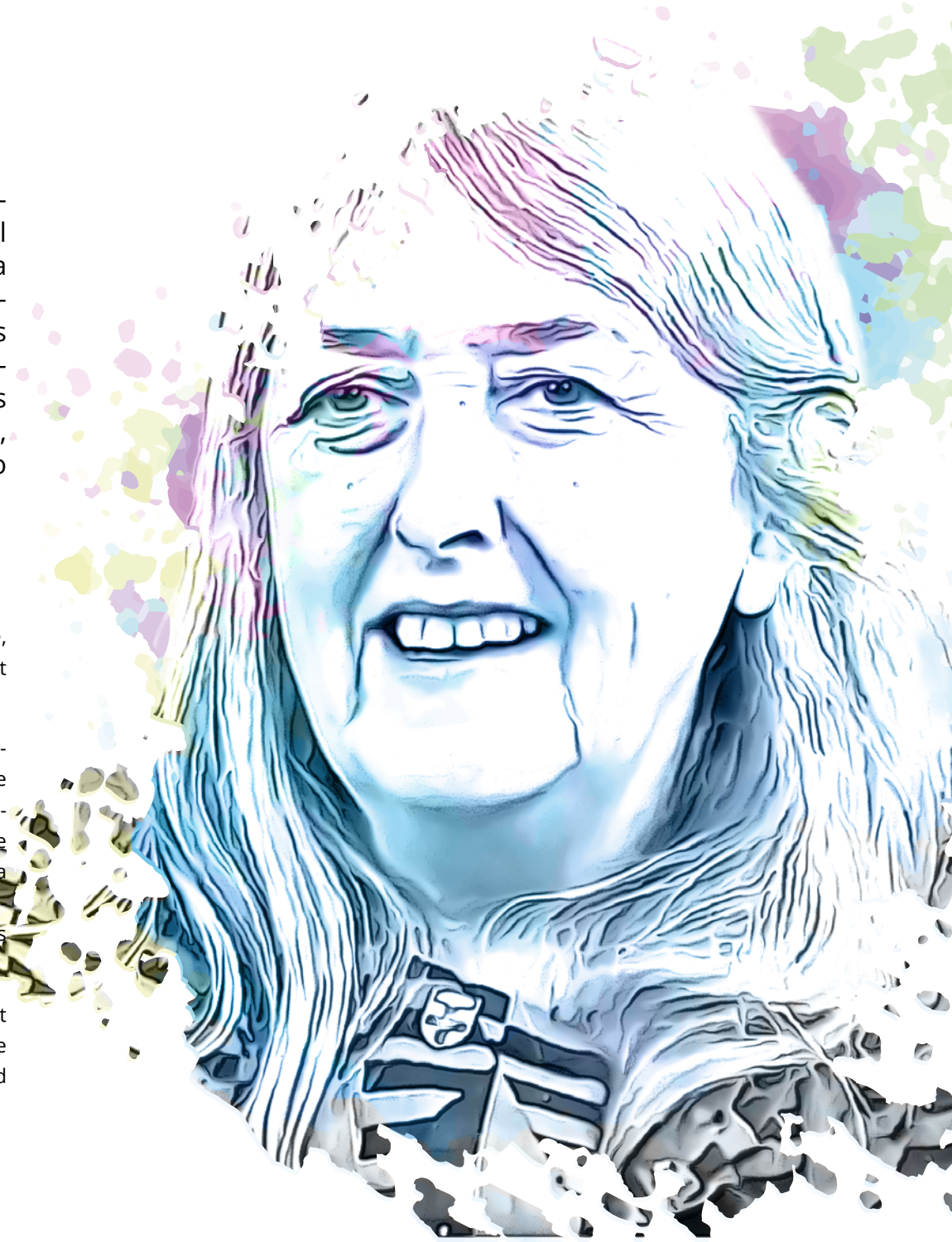

DESEMBRE 2022

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10 Dia Internacional dels Drets Humans	11
12	13	14	15	16	17	18 1941: Neix Joan Wallach Scott
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1

BIBLIOGRAFIA

REYNA PASTOR

- Pastor de Togneri, Reyna (1973). *Conflictos sociales y estancamiento económico en España Medieval*. Barcelona: Ariel.

- Pastor de Togneri, Reyna (2005). "Mujeres populares: realidades y representaciones". Morant, Isabel (coord.). *Historia de las mujeres en España y América Latina*. Madrid: Cátedra, vol. 1, pàgs. 445-478.

MICHELLE PERROT

- Duby, Georges; Perrot, Michelle (dirs.) (1991-1992). *L'Histoire des femmes en Occident de l'Antiquité à nos jours*. París: Plon, 5 vols.

- Perrot, Michelle (1998). *Les femmes ou els silences de l'histoire*. París: Flammarion.

ROMILA THAPAR

- Thapar, Romila (2004). *Somanatha: the Many Voices of a History*. Londres-Delhi: Penguin Delhi, Verso London.

- Thapar, Romila (2013). *The Past before Us: Historical Traditions of Early North India*, Ranikhet. Londres: Harvard University Press, Cambridge Mass.

LEONORE DAVIDOFF

- Davidoff, Leonore; Westover, Belinda (ed.) (1986). *Our Work, Our Lives, Our Words: Women's History and Women's Work*. Londres: Macmillan Education.

- Davidoff, Leonore (2012). *Thicker Than Water: Siblings and Their Relations, 1780-1920*. Oxford: OUP.

DORA BARRANCOS

- Barrancos, Dora (1991). *Cultura, educación y trabajadores (1890-1930)*. Buenos Aires: Centro Editor de América Latina.

- Barrancos, Dora (2007). *Mujeres en la sociedad argentina. Una historia de cinco siglos*. Buenos Aires: Sudamericana.

- Barrancos, Dora; Guy, Donna; Valobra, Adriana (comp.) (2014). *Moralidades y comportamientos sexuales en Argentina (1880-2011)*. Buenos Aires: Biblos.

JOAN SCOTT

- Tilly, Louise; Scott, Joan W. (1978). *Women, Work and Family*. Nova York: Holt, Rinehart and Winston.

- Scott, Joan W. (1988). *Gender and the Politics of History*. Nova York: Columbia University Press.

- Scott, Joan W. (2005). *Parité! Sexual Equality and the Crisis of French Universalism*. Chicago: University of Chicago Press.

- Scott, Joan W. (2020). *On the Judgment of History*. Nova York: Columbia University Press.

TERESA VINYOLES

- Vinyoles Vidal, Teresa (1985). *La vida quotidiana a Barcelona vers 1400*. Barcelona: Fundació Vives Casajuana.

- Vinyoles Vidal, Teresa (2020). *Usos amorosos de las mujeres en la época medieval*. Madrid: Catarata.

SILVIA FEDERICI

- Federici, Silvia (2012). *Revolution at Point Zero: Housework, Reproduction and Feminist Struggle*. Brooklyn/Oakland: Common Notions/PM Press.

- Federici, Silvia (2018). *El patriarcado del salario. Críticas feministas al marxismo*. Madrid: Traficantes de Sueños.

GISELA BOCK

- Bock, Gisela, coeditat amb Thane, Pat (1991). *Maternity and Gender Policies: Women and the Rise of the European Welfare States, 1880s-1950s*. Londres i Nova York: Routledge.

- Bock, Gisela (2002). *Women in European history*. Oxford: Malden Mass. Blackwell.

SHEILA ROWBOTHAM

- Rowbotham, Sheila (1973). *Women, Resistance and Revolution*. Londres: Allen Lane.

- Rowbotham, Sheila (1997). *A Century of Women. The History of Women in Britain and the United States*. Londres: Viking/Penguin.

- Rowbotham, Sheila (2008). *Edward Carpenter: A Life of Liberty and Love*. Londres: Verso Books.

MARY NASH

- Nash, Mary (1981). *Mujer y movimiento obrero en España*. Barcelona: Fontamara.

- Nash, Mary (2004). *Mujeres en el mundo. Historia, retos y movimientos*. Madrid: Alianza Editorial.

- Nash, Mary (2007). *Dones en transició: de la resistència política a la legitimitat feminista, les dones en la Barcelona de la transició*. Barcelona: Regidoria de Dona.

- Nash, Mary (ed.) (2014). *Feminidades y masculinidades: arquetipos y prácticas de género*. Madrid: Alianza Editorial.

WINIFRED MARY BEARD

- Beard, Mary (2008). Pompeii: *The Life of a Roman Town*. Londres: Profile Books.

- Beard, Mary (2017). *Women & Power: A Manifesto*. Londres: Profile Books.

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI
Unitat d'Igualtat
Facultat de Lletres
Departament d'Història i Història de l'Art

SOM DE el TRES

UNITAT D' IGUALTAT URV Campus Catalunya
Av. Catalunya, 35, 43002 Tarragona
Tel. 977256193
observatori.igualtat@urv.cat
https://www.urv.cat/igualtat

PATROCINAT PER:

AJUNTAMENT DE TARRAGONA

europe direct Tarragona

Edita: Unitat d'Igualtat de la URV | Textos: Mònica Borrell Cairol i Montserrat Duch Plana | Disseny: Jorge A. R Subirats